

Leerlingenprognose en ruimtebehoefte speciaal onderwijs 2021

Gemeente Helmond

In opdracht van de gemeente Helmond, oktober 2021

© 2021 Pronexus - Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden overgenomen, verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar worden gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande toestemming van de uitgever en bronvermelding.

Aan deze uitgave is uiterste zorg besteed, desondanks kan niet worden ingestaan voor de feitelijke juistheid of volledigheid van de opgenomen gegevens. In geen geval kan er een juridische basis aan worden ontleend.

Inhoudsopgave

1.	Inleiding.....	1
2.	Beschrijving van de gevolgde werkwijze.....	2
2.1	Werkwijze binnen G4PRO.....	2
2.2	GBPro: prognosemethodiek.....	2
2.3	G4PRO: de uitsplitsing naar herkomstgebieden	3
3.	De leerlingenprognoses	4
3.1	Gehanteerde methodieken	4
3.2	Prognoseresultaten in tabelvorm.....	4

Bijlagen

Bijlage 1	Begrippen en afkortingen
Bijlage 2	Tabellen leerlingenprognose
Bijlage 3	Onderwijsinstellingen op kaart

1. Inleiding

Ten behoeve van het onderwijsbeleid op gemeentelijk niveau is voor de gemeente Helmond een prognose opgesteld van leerlingenaantallen voor de periode 2021 tot en met 2041. In de ramingen van leerlingenaantallen zijn twee ontwikkelingen verwerkt. Dit zijn de trends in de omvang van de basisgeneratie in de afzonderlijke gebieden van de gemeente Helmond en de omliggende gemeenten en de schoolkeuze. Bij de opzet van de prognoses zijn cijfers verwerkt met een uitsplitsing van leerlingen naar herkomstgebied.

Bij de berekeningen voor de periode 2021-2041 is gebruik gemaakt van het softwarepakket G4PRO. Dit programma voldoet aan het "Programma voor het opstellen van leerlingenprognoses" van de VNG.

De eerste stap in het prognoseproces is het prognosticeren van de toekomstige basisgeneratie voor de betreffende schoolsoorten. Daarna zijn op basis van de herkomstgegevens van de leerlingen per gemeente de belangstellingspercentages voor elke school berekend. Deze percentages zijn het uitgangspunt voor de leerlingenprognose.

Voor de scholen is de belangstelling en deelname berekend en geanalyseerd. De meest recente teldatum-gegevens, die van 1 oktober 2020, vormen de basis voor de uiteindelijke leerlingenprognose. Het laatst bekende belangstellingscijfer is doorgetrokken naar de toekomst.

Na bestudering van de lokale situatie en in overleg met de gemeente zijn, naast de door Pronexus BV opgestelde bevolkingsprognose voor de gemeente Helmond, de bevolkingsprognoses van de volgende gemeenten gebruikt: Asten, Deurne, Eindhoven, Neunen, Gerwen en Nederwetten, Someren, Venray, Gemert-Bakel, Laarbeek en Geldrop Mierlo.

De onderstaande tabel geeft een samenvatting van de belangrijkste resultaten. In het overzicht zijn de leerlingenaantallen van peildatum 1 oktober 2020 weergegeven onder 2021.

Speciaal Basisonderwijs		Historie		Prognose							
<i>Instnr</i>	<i>Naam</i>	<i>2020</i>	<i>2021</i>	<i>2022</i>	<i>2023</i>	<i>2024</i>	<i>2025</i>	<i>2026</i>	<i>2031</i>	<i>2036</i>	<i>2041</i>
02SG00	SBO Toermalijn	193	204	198	193	189	184	184	190	200	204
Speciaal Onderwijs											
<i>Instnr</i>	<i>Naam</i>	<i>2020</i>	<i>2021</i>	<i>2022</i>	<i>2023</i>	<i>2024</i>	<i>2025</i>	<i>2026</i>	<i>2031</i>	<i>2036</i>	<i>2041</i>
08ZP07	Taalbrug	85	86	84	83	82	82	82	84	89	90
14VL00SO	Antoon van Dijkschool SO	93	97	95	95	95	94	93	96	101	102
19ES00SO	De Hilt SO*	119	141	146	144	142	138	138	143	150	153
23XK03SO	Zuiderbos SO	42	38	37	36	36	35	35	36	38	39
Totaal		339	362	362	358	355	349	348	359	378	384
Voortgezet Speciaal Onderwijs											
<i>Instnr</i>	<i>Naam</i>	<i>2020</i>	<i>2021</i>	<i>2022</i>	<i>2023</i>	<i>2024</i>	<i>2025</i>	<i>2026</i>	<i>2031</i>	<i>2036</i>	<i>2041</i>
03TV11	De Koreenaar	80	73	74	73	73	73	72	67	66	69
14VL00VSO	Antoon van Dijkschool VSO	114	113	110	107	105	103	103	98	97	101
19ES00VSO	De Hilt VSO	95	99	98	97	97	97	96	92	90	94
23XK03VSO	Zuiderbos VSO	36	32	32	31	31	31	30	29	29	30
Totaal		325	317	314	308	306	304	301	286	282	294
Samengestelde school											
<i>Instnr</i>	<i>Naam</i>	<i>2020</i>	<i>2021</i>	<i>2022</i>	<i>2023</i>	<i>2024</i>	<i>2025</i>	<i>2026</i>	<i>2031</i>	<i>2036</i>	<i>2041</i>
14VL00	Antoon van Dijkschool	207	210	205	202	200	197	196	194	198	203
19ES00	De Hilt	214	240	244	241	239	235	234	235	240	247
23XK03	Zuiderbos	78	70	69	67	67	66	65	65	67	69

*19ES00, De Hilt SO is exclusief De Mikkel

De prognose is tot stand gekomen in samenwerking met de opdrachtgever. De gemeente Helmond leverde de gegevens van bevolking en leerlingenaantallen in de voorafgaande periode, de woningvoorraad en de eventuele wijzigingen hierin.

2. Beschrijving van de gevolgde werkwijze

2.1 Werkwijze binnen G4PRO

Bij de berekeningen is gebruik gemaakt van het softwarepakket G4PRO. Dit programma voldoet aan het "Programma voor het opstellen van leerlingenprognoses" van de VNG. Het berekenen van toekomstige aantallen leerlingen gebeurt binnen G4PRO in de drie hieronder beschreven stappen.

2.1.1 Herkomstgebieden

De eerste stap is het definiëren van de herkomstgebieden waaruit een school leerlingen betreft. In de praktijk wordt voor afbakening van herkomstgebieden veelal de CBS wijk- en buurtindeling gevolgd. Per school wordt het voedingsgebied berekend.

Het voedingsgebied is "die verzameling herkomstgebieden (wijken) van waaruit minimaal 70% van de leerlingen afkomstig is". Elke school heeft dus een eigen berekend voedingsgebied op basis van de waargenomen herkomst van de leerlingen.

2.1.2 Basisgeneratie

Voor de leerlingenprognoses voor het speciaal onderwijs kan min of meer dezelfde aanpak worden gehanteerd als bij het basisonderwijs. Vervolgens wordt een prognose opgesteld van de basisgeneratie. De omvang van de basisgeneratie voor het speciaal basisonderwijs is vastgesteld op de 4 tot en met 11-jarigen plus 30 procent van de 12-jarigen. Het overige deel van de 12-jarigen zal waarschijnlijk doorstromen naar een school voor speciaal voortgezet onderwijs. Hierdoor is de basisgeneratie voor het speciaal voortgezet onderwijs 70 procent van de 12-jarigen plus de 13 tot en met 18-jarigen.

Deze ramingen vloeien voort uit de demografische ontwikkelingen die zich in het verleden voordeden en de aannames over de trends hierin. De herkomstgebieden worden in de gehele leerlingenprognose onderscheiden. Op deze wijze wordt een nauwkeurige prognose verkregen.

2.1.3 Deelname en belangstelling

Tot slot wordt het aantal leerlingen per school geschat, waarbij een koppeling wordt gemaakt met de schoolkeuze. Dit vindt plaats a.h.v. cijfers omtrent deelname en belangstelling voor een school.

2.2 GBPro: prognosemethodiek

Voor de berekening van de basisgeneraties is gebruik gemaakt van het prognoseprogramma GBPro. Het GBPro model is een cohort-componentenmodel en een cohort-survivalmodel. Per gebiedsdeel worden de 0-99 jarigen in beeld gebracht.

Voor de gemeente als geheel wordt volgens de cohort-componenten methode gerekend. Hierbij worden de aantallen vestigers en vertrekkers, het aantal overledenen en het aantal geboorten berekend. Dit gebeurt door middel van de aangenomen kansen naar leeftijd en geslacht voor de hele gemeente. Deze berekende aantallen worden van de beginbevolking afgetrokken of erbij opgeteld. De vestigers worden toebedeeld op basis van de aanwezige ruimte op de woningmarkt.

Na de prognose voor de gemeente als geheel wordt de prognose per gebiedsdeel opgesteld. Deze prognose wordt gemaakt met de cohort-survival methode. Er wordt per leeftijd geanalyseerd wat het aantal inwoners is op 1-1 van een bepaald jaar. Deze worden vergeleken met de aantallen van de leeftijd plus 1 van het jaar daarop. De verkregen factor is de mutatiefactor. Op basis van de mutatiefactoren wordt vervolgens een aanname voor de toekomst gemaakt. De verdeling over de verschillende gebiedsdelen is afhankelijk van het aantal geboorten per gebiedsdeel en de woningvoorraad per gebiedsdeel.

Na afronding van de prognose per gebiedsdeel worden beide prognoses naast elkaar gelegd en worden de prognoses van de gebiedsdelen gecorrigeerd naar de aantallen van de prognose voor de gemeente als geheel.

Vervolgens wordt per gebiedsdeel de prognose van de kinderen van 0 t/m 19 jaar ingevoerd in het G4pro leerlingenprognosemodel waar de 0 t/m 19 jarigen worden omgezet in basisgeneraties zijnde doelgroepen voor het basisonderwijs en het speciaal onderwijs.

2.3 G4PRO: de uitsplitsing naar herkomstgebieden

2.3.1 *Inzicht in de specifieke situatie*

Regelmatig verschijnen publicaties over de toekomstige ontwikkeling van het aantal kinderen in Nederland. Dit gemiddelde is echter niet maatgevend voor de ontwikkeling die zich zal voordoen in de nabijheid van een school. Om deze reden is een vooruitberekening nodig die is toegespitst op het voedingsgebied van een school. Als voorwaarde om wijken, stadsdelen of gebieden (herkomstgebieden) binnen het voedingsgebied van een school te laten vallen, geldt dat minimaal 70 procent van de leerlingen van een school hieruit afkomstig is. Bijvoorbeeld: als van een school 25 procent van de leerlingen afkomstig is uit gemeente A, 30 procent uit gemeente B, en 20 procent uit gemeente C, vormen de drie gebieden gezamenlijk het voedingsgebied van deze school.

Wanneer prognoses voor meer scholen gewenst zijn, bestaat veelal behoefte aan een overzicht van de ontwikkelingen per deelgebied. Het beeld wordt verstoord doordat voedingsgebieden elkaar deels overlappen. Dit probleem wordt ondervangen door prognoses van de basisgeneratie te maken voor afzonderlijke stadsdelen of herkomstgebieden. Zo is een totaaloverzicht mogelijk waarin de uitkomsten per deelgebied optelbaar zijn, zonder dat er dubbeltellingen optreden. Een ander voordeel is dat de opslagfactor voor leerlingen die niet uit de gemeente zelf komen overbodig, of hooguit gering zal zijn.

2.3.2 *Leerlingenprognoses en gebiedgerelateerde belangstelling*

De volgende stap is het prognosticeren van afzonderlijke leerlingenaantallen. De prognose van de basisgeneratie van de relevante herkomstgebieden van een school worden hierbij gekoppeld aan de waargenomen belangstelling voor de school vanuit de herkomstgebieden. Cijfers uit het recente verleden dienen hierbij als referentiemateriaal.

In de analyse van de belangstelling voor een speciaal voortgezet onderwijs school van de 12 tot en met 18-jarigen kan ook de belangstelling van de 12- en 13-jarigen meegenomen worden indien deze gegevens aanwezig zijn. Zo kan een nauwkeurigere onderbouwing worden gegeven van de belangstelling voor de toekomst.

In de analyse van de belangstelling voor een speciaal basisonderwijs school van de 4 tot en met 12-jarigen kan ook de belangstelling van de 4-6 jarigen meegenomen worden indien deze gegevens aanwezig zijn. Zo kan een nauwkeurigere onderbouwing worden gegeven van de belangstelling voor de toekomst.

3. De leerlingenprognoses

In dit hoofdstuk worden de leerlingenprognoses van de verschillende scholen besproken en gepresenteerd.

3.1 Gehanteerde methodieken

Bij het opstellen van de leerlingenprognose is gebruik gemaakt van herkomstgegevens naar voedingsgebied.

Het belangstellingspercentage wordt gedefinieerd als "het percentage van de basisgeneratie uit een herkomstgebied dat naar een bepaalde school gaat". De belangstellingspercentages zijn gebaseerd op de leerlingentellingen van 1-10-2020.

3.2 Prognoseresultaten in tabelvorm

Een overzicht van de basisgeneraties 4-12 jarigen en 12-18 jarigen in de gemeente Helmond is te vinden in de volgende tabel.

Daaronder een totaaloverzicht van de waargenomen en het geschatte aantal leerlingen.

De daarop volgende tabellen bevat de ontwikkeling ruimtebehoefte les en gym.

Overzicht basisgeneraties

Doelgroep 4 tot 12 jaar																							
<i>Gemeente</i>	<i>Naam</i>	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041
GM0794	Helmond	8523	8350	8204	8094	8020	7892	7868	7893	7923	7961	8037	8122	8210	8321	8421	8495	8562	8625	8670	8708	8717	8724
GM0743	Asten	1364	1338	1334	1330	1333	1339	1342	1336	1341	1348	1355	1367	1376	1390	1403	1417	1429	1441	1443	1448	1445	1447
GM0762	Deurne	2761	2778	2786	2783	2797	2794	2787	2773	2771	2774	2783	2803	2817	2835	2851	2870	2884	2896	2900	2899	2892	2885
GM0772	Eindhoven	18354	18343	18153	17959	17854	17827	17851	17889	18000	18155	18377	18645	18942	19249	19544	19816	20078	20294	20459	20577	20647	20671
GM0820	Nuenen, Gerwen en Nederwetten	1944	2010	2043	2081	2130	2166	2206	2232	2275	2307	2349	2392	2432	2469	2513	2548	2577	2600	2621	2631	2636	2637
GM0847	Someren	1484	1508	1557	1596	1605	1626	1638	1651	1657	1672	1687	1701	1723	1741	1758	1770	1781	1789	1793	1794	1789	1785
GM0984	Venray	3491	3482	3455	3422	3413	3398	3389	3390	3414	3432	3456	3482	3512	3549	3585	3619	3648	3666	3677	3682	3674	3660
GM1652	Gemert-Bakel	2844	2858	2837	2806	2800	2794	2789	2784	2792	2804	2821	2851	2887	2926	2962	2993	3023	3041	3057	3067	3070	3068
GM1659	Laarbeek	1900	1874	1843	1825	1830	1828	1824	1827	1829	1843	1860	1878	1889	1905	1926	1941	1959	1970	1978	1983	1983	1980
GM1771	Geldrop-Mierlo	3428	3421	3399	3384	3366	3358	3362	3358	3375	3406	3444	3488	3529	3577	3625	3668	3705	3739	3761	3777	3783	3783
Totaal		46093	45962	45611	45280	45148	45022	45056	45133	45377	45702	46169	46729	47317	47962	48588	49137	49646	50061	50359	50566	50636	50640

Doelgroep 12 tot 18 jaar																							
<i>Gemeente</i>	<i>Naam</i>	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041
GM0794	Helmond	7764	7674	7602	7459	7384	7362	7260	7145	7032	6961	6879	6751	6687	6625	6596	6570	6561	6588	6630	6655	6746	6800
GM0743	Asten	1383	1352	1328	1294	1277	1252	1235	1227	1202	1187	1177	1173	1174	1172	1163	1166	1171	1180	1189	1200	1216	1234
GM0762	Deurne	2493	2484	2459	2479	2449	2483	2462	2469	2447	2448	2414	2402	2387	2381	2361	2356	2361	2380	2396	2414	2442	2469
GM0772	Eindhoven	15392	15490	15595	15640	15696	15706	15625	15544	15419	15253	15076	14905	14783	14730	14644	14650	14708	14863	15072	15307	15573	15834
GM0820	Nuenen, Gerwen en Nederwetten	1809	1797	1796	1777	1786	1790	1805	1844	1858	1892	1906	1919	1933	1950	1954	1972	1981	2004	2030	2056	2090	2120
GM0847	Someren	1420	1393	1319	1288	1281	1271	1263	1275	1287	1301	1299	1304	1301	1300	1301	1296	1309	1320	1334	1350	1368	1384
GM0984	Venray	3376	3287	3209	3163	3117	3109	3100	3097	3069	3042	3035	3012	2998	2981	2968	2970	2969	2984	3007	3037	3068	3110
GM1652	Gemert-Bakel	2295	2318	2341	2328	2328	2356	2372	2381	2367	2355	2342	2334	2317	2315	2304	2309	2308	2322	2346	2374	2403	2430
GM1659	Laarbeek	1798	1797	1757	1746	1738	1699	1691	1665	1646	1621	1598	1578	1575	1576	1566	1566	1576	1592	1607	1623	1643	1664
GM1771	Geldrop-Mierlo	3098	3026	3009	2975	2963	2960	2963	2983	2989	2965	2947	2922	2918	2910	2894	2896	2915	2940	2970	3008	3052	3094
Totaal		40828	40618	40415	40149	40019	39988	39776	39630	39316	39025	38673	38300	38073	37940	37751	37751	37859	38173	38581	39024	39601	40139

Waargenomen en geschatte aantallen leerlingen per school

De tellingen van 1 oktober 2020 zijn weergegeven onder 2021

Speciaal Basisonderwijs		Historie		Prognose																			
Instnr	Naam	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041
02SG00	SBO Toermalijn	193	204	198	193	189	184	184	184	185	186	188	190	192	194	197	198	200	202	203	204	204	204
Speciaal Onderwijs		Historie		Prognose																			
Instnr	Naam	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041
08ZP07	Taalbrug	85	86	84	83	82	82	82	82	82	82	83	84	85	86	87	88	89	89	90	90	90	90
14VL00SO	Antoon van Dijkschool SO	93	97	95	95	95	94	93	94	94	94	95	96	97	98	99	100	101	101	102	102	102	102
19ES00SO	De Hilt SO*	119	141	146	144	142	138	138	139	139	140	141	143	144	146	148	149	150	151	152	153	153	153
23XK03SO	Zuiderbos SO	42	38	37	36	36	35	35	35	35	35	36	36	37	37	37	38	38	38	38	38	39	39
Totaal		339	362	362	358	355	349	348	350	350	351	355	359	363	367	371	375	378	379	382	383	384	384
Voortgezet Speciaal Onderwijs		Historie		Prognose																			
Instnr	Naam	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041
03TV11	De Korenaar	80	73	74	73	73	73	72	71	70	69	69	67	67	66	66	66	66	66	67	67	68	69
14VL00VSO	Antoon van Dijkschool VSO	114	113	110	107	105	103	103	102	101	100	99	98	98	97	97	97	97	97	98	99	100	101
19ES00VSO	De Hilt VSO	95	99	98	97	97	97	96	95	94	94	93	92	91	91	90	90	90	91	91	92	93	94
23XK03VSO	Zuiderbos VSO	36	32	32	31	31	31	30	30	30	30	29	29	29	29	29	29	29	29	29	29	30	30
Totaal		325	317	314	308	306	304	301	298	295	293	291	286	285	283	282	282	282	283	285	287	291	294
Samengestelde school		Historie		Prognose																			
Instnr	Naam	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041
14VL00	Antoon van Dijkschool	207	210	205	202	200	197	196	196	195	194	194	195	195	196	197	198	198	198	200	201	202	203
19ES00	De Hilt	214	240	244	241	239	235	234	234	233	234	234	235	235	237	238	239	240	242	243	245	246	247
23XK03	Zuiderbos	78	70	69	67	67	66	65	65	65	65	66	65	66	66	66	67	67	67	67	67	69	69

*19ES00, De Hilt SO is exclusief De Mikkel

Bijlage 1 Onderwijsinstellingen op kaart

